

## Obsah

|                       |    |
|-----------------------|----|
| Autoři .....          | 12 |
| O autorech .....      | 13 |
| List of Authors ..... | 14 |
| Úvodem .....          | 15 |
| <i>(Jiří Jelínek)</i> |    |

### *Část první*

#### Obecné pojetí trestního práva Evropské unie

|  |    |
|--|----|
| 1. Pojem a systém trestního práva Evropské unie .....                            | 18 |
| <i>(Tomáš Gřivna)</i>  |    |
| 1.1 Právo Evropské unie a jeho charakteristické rysy .....                       | 18 |
| 1.2 Trestní právo Evropské unie .....  | 20 |
| 1.3 Systém trestního práva Evropské unie .....                                   | 22 |
| 2. Europeizace trestního práva (historický vývoj) .....                          | 24 |
| <i>(Jiří Jelínek)</i>  |    |
| 2.1 Úvod .....   | 24 |
| 2.2 Europeizace trestního práva – Rada Evropy<br>(exkurz) .....                  | 26 |
| 2.3 Europeizace trestního práva – Evropská<br>společenství a Evropská unie ..... | 28 |
| 2.3.1 Období předmaastrichtské .....   | 28 |
| 2.3.2 Maastrichtská smlouva – třetí pilíř .....                                  | 35 |
| 2.3.3 Amsterodamská smlouva .....  | 37 |
| 2.3.4 Lisabonská smlouva .....   | 41 |
| 2.4 Závěr .....  | 45 |
| 3. Lisabonská smlouva a její vliv na europeizaci trestního<br>práva .....        | 47 |
| <i>(Anna Syková)</i>   |    |
| 3.1 Zrušení třetího pilíře EU .....  | 47 |

|     |  |    |
|-----|--|----|
| 3.2 | Změna pravomocí jednotlivých orgánů Unie a členských států vlivem Lisabonské smlouvy ..... | 50 |
| 3.3 | Trestní právo hmotné podle Lisabonské smlouvy .....  | 58 |
| 3.4 | Trestní právo procesní podle Lisabonské smlouvy .....                                      | 61 |
| 3.5 | Policejní spolupráce .....   | 63 |
| 3.6 | Mechanismus záchranné brzdy a tzv. pseudo-veto .....                                       | 65 |
| 4.  | Ochrana základních práv a trestní právo Evropské unie .....                                | 68 |
|     | <i>(Anna Syková)</i>   |    |
| 4.1 | Právní zakotvení lidských práv a svobod .....  | 68 |
| 4.2 | Obecné zásady práva Unie a ochrana Soudním dvorem EU .....                                 | 70 |
| 4.3 | Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod .....                          | 72 |
| 4.4 | Listina základní práv Evropské unie .....  | 76 |

### Část druhá

#### Trestní právo Evropské unie – hmotné (evropské trestné činy)

|     |  |     |
|-----|--|-----|
| 1.  | Terorismus .....   | 82  |
|     | <i>(Jana Navrátilová)</i>                                  |     |
| 1.1 | Úvod .....   | 82  |
| 1.2 | Evropský právní rámec .....                                | 82  |
| 1.3 | Právní stav v České republice .....                        | 86  |
| 2.  | Obchodování s lidmi a sexuální zneužívání žen a dětí ..... | 96  |
|     | <i>(Jana Navrátilová)</i>                                  |     |
| 2.1 | Obchodování s lidmi .....                                  | 96  |
|     | 2.1.1 Úvod .....   | 96  |
|     | 2.1.2 Evropský právní rámec .....                          | 96  |
|     | 2.1.3 Právní stav v České republice .....                  | 99  |
| 2.2 | Sexuální zneužívání žen a dětí .....                       | 102 |
|     | 2.2.1 Úvod .....   | 102 |
|     | 2.2.2 Evropský právní rámec .....                          | 103 |
|     | 2.2.3 Právní stav v České republice .....                  | 108 |

|  |     |
|--|-----|
| <b>3. Praní (špinavých) peněz</b> .....  | 115 |
| <i>(Jana Navrátilová)</i>  |     |
| 3.1 Úvod .....   | 115 |
| 3.2 Evropský právní rámec .....  | 116 |
| 3.3 Právní stav v České republice .....  | 122 |
| <b>4. Korupce</b> .....  | 129 |
| <i>(Jana Navrátilová)</i>  |     |
| 4.1 Úvod .....   | 129 |
| 4.2 Evropský právní rámec .....  | 134 |
| 4.3 Právní stav v České republice .....  | 138 |
| <b>5. Falšování platebních prostředků</b> .....                                  | 143 |
| <i>(Jana Navrátilová)</i>  |     |
| 5.1 Úvod .....   | 143 |
| 5.2 Evropský právní rámec .....  | 143 |
| 5.3 Právní stav v České republice .....  | 147 |
| <b>6. Počítačová kriminalita</b> .....   | 152 |
| <i>(Jana Navrátilová)</i>  |     |
| 6.1 Úvod .....   | 152 |
| 6.2 Evropský právní rámec .....  | 155 |
| 6.3 Právní stav v České republice .....  | 159 |
| <b>7. Poškození finančních zájmů Evropské unie</b> .....                         | 165 |
| <i>(Jana Navrátilová)</i>  |     |
| 7.1 Úvod .....   | 165 |
| 7.2 Evropský právní rámec .....  | 166 |
| 7.3 Právní stav v České republice de lege lata .....                             | 174 |
| 7.4 Právní stav v České republice de lege ferenda .....                          | 180 |
| <b>8. Rasismus a xenofobie</b> .....   | 183 |
| <i>(Jiří Herczeg)</i>  |     |
| 8.1 Právní úprava v rámci EU .....   | 183 |
| 8.2 Rasismus a xenofobie v judikatuře Evropského<br>soudu pro lidská práva ..... | 187 |

|   |     |
|---|-----|
| 9. Trestněprávní ochrana životního prostředí .....                                      | 200 |
| <i>(Jana Navrátilová)</i>   |     |
| 9.1 Úvod .....  | 200 |
| 9.2 Evropský právní rámec .....   | 201 |
| 9.3 Právní stav v České republice .....   | 206 |
| <b>Část třetí</b>   |     |
| <b>Trestní právo Evropské unie – procesní</b>   |     |
| 1. Zásada vzájemného uznávání jako základ justiční spolupráce ve věcech trestních ..... | 222 |
| <i>(Anna Syková)</i>  |     |
| 1.1 Úvod .....  | 222 |
| 1.2 Vídeňský akční plán .....   | 225 |
| 1.3 Program z Tampere .....   | 226 |
| 1.4 Haagský program .....   | 228 |
| 1.5 Stockholmský program .....  | 229 |
| 2. Evropský zatýkací rozkaz .....   | 232 |
| <i>(Jiří Herczeg)</i>   |     |
| 2.1 Úvod .....  | 232 |
| 2.2 Výchozí principy .....  | 233 |
| 2.3 Definice evropského zatýkacího rozkazu .....  | 235 |
| 2.4 Hmotněprávní podmínky předání .....   | 236 |
| 2.5 Řízení o předání .....  | 239 |
| 2.6 Česká republika .....   | 241 |
| 3. Zajištění majetku a důkazů v Evropské unii .....                                     | 248 |
| <i>(Katarína Danková, Vladimír Pelc)</i>  |     |
| 3.1 Úvodem .....  | 248 |
| 3.2 Od tradiční právní pomoci ke vzájemnému uznávání rozhodnutí .....                   | 251 |
| 3.3 Evropský zajišťovací příkaz .....   | 252 |
| 3.3.1 Předmět zajišťovacího příkazu .....   | 253 |
| 3.3.2 Podmínka oboustranné trestnosti .....   | 253 |
| 3.3.3 Proces vydávání, předávání a výkon příkazu k zajištění .....                      | 254 |

|       |  |     |
|-------|--|-----|
| 3.4   | Evropský konfiskační příkaz .....  | 255 |
| 3.5   | Evropský důkazní příkaz .....  | 256 |
| 3.5.1 | Předmět evropského důkazního příkazu .....                                   | 257 |
| 3.5.2 | Podmínka oboustranné trestnosti .....  | 258 |
| 3.5.3 | Proces vydávání, předávání<br>a výkon evropského důkazního příkazu .....     | 258 |
| 3.6   | Problémy současné úpravy .....   | 259 |
| 3.7   | Vydávání a výkon příkazů v České republice .....                             | 261 |
| 3.7.1 | Vydávání a výkon evropského zajišťovacího<br>a důkazního příkazu .....       | 261 |
| 3.7.2 | Vydávání a výkon evropského<br>konfiskačního příkazu .....                   | 262 |
| 3.8   | Budoucnost justiční spolupráce – evropský<br>vyšetřovací příkaz .....        | 263 |
| 3.8.1 | Předmět evropského vyšetřovacího příkazu ....                                | 263 |
| 3.8.2 | Proces vydávání, předávání a výkon<br>evropského vyšetřovacího příkazu ..... | 264 |
| 4.    | Základní procesní práva obviněného v Evropské unii .....                     | 266 |
|       | <i>(Jiří Herczeg)</i>  |     |
| 4.1   | Úvod .....   | 266 |
| 4.2   | Právo na informace .....   | 272 |
| 4.3   | Právo na tlumočení a překlad .....   | 275 |
| 4.4   | Zásada „ne bis in idem“ .....  | 276 |
| 5.    | Práva a ochrana obětí trestných činů v Evropské unii .....                   | 281 |
|       | <i>(Jiří Jelínek)</i>  |     |
| 5.1   | Úvod .....   | 281 |
| 5.2   | Úprava práv a ochrany obětí trestných činů .....                             | 284 |
| 5.3   | Směrnice o odškodňování .....  | 286 |
| 5.4   | Směrnice o evropském ochranném příkazu .....                                 | 287 |
| 5.5   | Směrnice o minimálních pravidlech .....                                      | 288 |
| 5.5.1 | Struktura směrnice o minimálních<br>pravidlech .....                         | 288 |
| 5.5.2 | Cíle směrnice o minimálních pravidlech .....                                 | 288 |
| 5.5.3 | Vymezení pojmu oběti trestného činu .....                                    | 290 |

|           |   |            |
|-----------|---|------------|
| 5.5.4     | Právo na informace .....  | 292        |
| 5.5.5     | Účast oběti v trestním řízení .....   | 294        |
| 5.5.6     | Ochrana obětí .....   | 296        |
| 5.6       | Česká právní úprava de lege ferenda .....   | 297        |
| <b>6.</b> | <b>Schengenský prostor jako součást prostoru svobody,<br/>bezpečnosti a práva .....</b> | <b>299</b> |
|           | <i>(Anna Syková)</i>  |            |
| 6.1       | Vznik schengenského prostoru .....  | 299        |
| 6.1.1     | Období před Amsterodamskou smlouvou .....   | 299        |
| 6.1.2     | Schengenské úmluvy .....  | 300        |
| 6.1.3     | Období Amsterodamské smlouvy .....  | 305        |
| 6.1.4     | Období Lisabonské smlouvy .....   | 308        |
| 6.2       | Schengenské <i>acquis</i> a vybrané komponenty<br>schengenského systému .....           | 310        |
| 6.2.1     | Správa vnějších hranic .....  | 311        |
| 6.2.2     | Vízová politika .....   | 314        |
| 6.2.3     | Justiční spolupráce ve věcech trestních .....   | 317        |
| 6.2.4     | Policejní spolupráce .....  | 319        |

### Část čtvrtá

#### Unijní orgány koordinující justiční a policejní spolupráci ve věcech trestních

|           |  |            |
|-----------|--|------------|
| <b>1.</b> | <b>Eurojust .....</b>  | <b>324</b> |
|           | <i>(Tomáš Gřivna)</i>  |            |
| 1.1       | Obecně k důvodům a historii vzniku Eurojustu .....                           | 324        |
| 1.2       | Působnost, cíle a úkoly Eurojustu .....                                      | 325        |
| 1.3       | Struktura a organizační zajištění činnosti<br>Eurojustu .....                | 329        |
| <b>2.</b> | <b>Projekt evropského veřejného žalobce .....</b>                            | <b>330</b> |
|           | <i>(Tomáš Gřivna)</i>  |            |
| 2.1       | Obecně k důvodům a k historii myšlenky<br>evropského veřejného žalobce ..... | 330        |
| 2.2       | Základní principy navrhovaného řešení .....                                  | 331        |

|  |     |
|--|-----|
| 3. Sítě justiční spolupráce ve věcech trestních .....                          | 335 |
| (Tomáš Gřivna)   |     |
| 3.1 Obecně k sítím spolupráce v rámci EU .....                                 | 335 |
| 3.2 Historie a důvody vzniku Evropské justiční sítě .....                      | 336 |
| 3.3 Struktura Evropské justiční sítě, úkoly sítě<br>a kontaktních míst .....   | 336 |
| 3.4 Obsah informací v Evropské justiční síti .....                             | 338 |
| 3.5 Implementace do českého právního řádu .....                                | 339 |
| 3.6 Vztahy mezi Evropskou justiční sítí a Eurojustem .....                     | 339 |
| 4. Europol .....   | 341 |
| (Tomáš Gřivna)   |     |
| 4.1 Obecně k důvodům a historii vzniku .....                                   | 341 |
| 4.2 Cíl, působnost a úkoly Europolu .....                                      | 342 |
| 4.3 Struktura Europolu .....   | 344 |
| 4.4 Systém zpracovávání informací .....  | 346 |
| 4.5 Vztahy s partnerskými orgány a se třetími státy<br>nebo organizacemi ..... | 348 |
| 4.6 Možný budoucí vývoj .....  | 338 |
| 5. OLAF .....  | 350 |
| (Tomáš Gřivna)   |     |
| 5.1 Obecně k důvodům a historii vzniku .....                                   | 350 |
| 5.2 Pravomoc a úkoly OLAFu .....   | 351 |
| 5.3 Složení OLAFu .....  | 352 |
| 5.4 Povinnosti členského státu .....   | 352 |
| 5.5 Průběh vyšetřování prováděného OLAFem .....                                | 353 |
| 5.6 Vztah OLAFu k Eurojustu a Europolu .....                                   | 354 |
| Seznam literatury .....  | 355 |
| Shrnutí .....  | 361 |
| Summary .....  | 362 |
| Klíčová slova .....  | 363 |
| Keywords .....   | 363 |
| Rejstřík .....   | 364 |